

EVROPSKÁ
KOMISE

VYSOKÁ PŘEDSTAVITELKA EVROPSKÉ UNIE
PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 3.5.2012
JOIN(2012) 10 final

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zvláštní administrativní oblast Macao: Výroční zpráva za rok 2011

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zvláštní administrativní oblast Macao: Výroční zpráva za rok 2011

Úvod

Od předání Macaa pevninské Číně, k němuž došlo před 12 lety, Evropská unie a její členské státy politický i ekonomický vývoj ve Zvláštní administrativní oblasti (ZAO) Macao pozorně sledují. Ke splnění závazku Evropskému parlamentu z roku 1999 se každoročně vydává zpráva o vývoji v Macau. Toto je desátá zpráva a týká se událostí roku 2011.

Vztahy Evropské unie s Macaem jsou založeny na společných hodnotách, evropském odkazu a společných zájmech v hospodářství, životním prostředí, vzdělávání a kultuře. V roce 2011 se dvoustranné vztahy dále vyvíjely v rámci dohody o obchodu a spolupráci podepsané v roce 1992.

Evropská unie bere na vědomí, že v roce 2011 byla v souladu se základním zákonem ZAO Macao úspěšně uplatňována politika „jedna země, dva systémy“. Základní práva a svobody lidu Macaa byly respektovány. EU doufá, že demokracie v Macau v budoucnu ještě více posílí v rámci jeho základního zákona a podle přání lidu Macaa.

POLITICKÝ VÝVOJ

V roce 2011 byl druhým rokem ve funkci předsedy vlády Macaa pan Fernando Chui. Ve svém výročním projevu dne 15. listopadu pan Fernando Chui zopakoval, že prioritou jeho vlády je i nadále zlepšování životní úrovně lidí. Zdůraznil také politická opatření, jež by měla vést k diverzifikaci hospodářství Macaa. Poprvé zveřejnil plány politických reforem, které budou postupně a systematicky zaváděny.

Dne 17. listopadu požádala vláda ZAO Macaa stálý výbor Všečínského shromáždění lidových zástupců o interpretaci základního zákona tak, aby byly možné úpravy metody vytvoření pátého zákonodárného shromáždění v roce 2013 a jmenování předsedy vlády v roce 2014. V návaznosti na procesní vyjasnění obdržená koncem roku 2011 ministryně správy a spravedlnosti Florinda Chan zahájila postup veřejné konzultace, jejímž cílem bylo získat názor veřejnosti pro účely úpravy politického systému Macaa.

V roce 2011 bylo v Tchaj-wanu otevřeno hospodářské a kulturní zastoupení Macaa (Macao Economic and Cultural Office). Tchaj-wan otevřel v Macau hospodářské a kulturní zastoupení Taipei (Taipei Economic and Cultural Office). Cílem těchto zastoupení je posílit spolupráci a výměnu mezi Tchaj-wanem a Macaem v oblasti hospodářství, obchodu, cestovního ruchu a kultury.

HOSPODÁŘSKÝ VÝVOJ

Hospodářství Macaa v roce 2011 zaznamenalo značný růst. HDP se díky rozkvětu cestovního ruchu, herního odvětví a také díky oživení investičních výdajů za první tři čtvrtletí zvýšil o

21,8 %¹ v reálném vyjádření. Příliv turistů pokračoval a příjmy z herního odvětví dosáhly v roce 2011 nové rekordní výše 269 miliard MOP², což odpovídá zvýšení o 42 % oproti roku 2010. Návštěvnost se zvýšila o 12 % a v roce 2011 dosáhla 28 milionů, přičemž návštěvníci z pevninské Číny představují 58 % macajské turistické základny a jsou hlavním motorem rychlého růstu macajského hospodářství. Macao si udrželo postavení největšího trhu kasin na světě, přičemž je tento trh výrazně větší než trhy jeho nejbližších konkurentů.

Developeři se snaží tohoto růstu cestovního ruchu využít a naplánovali v Macau výstavbu dalších kasin. Ve třetím čtvrtletí roku 2011 se ve fázi výstavby nebo schvalování příslušnými orgány nacházelo celkem 32 nových hotelů³. Po jejich dokončení přibude k současné kapacitě 22 356 pokojů dalších 24 000 pokojů. Aby zabránila nadměrnému růstu kasin, stanovila vláda ZAO Macao limit počtu herních stolů na 5 500 do roku 2013 a omezila jeho růst na 3 % ročně.

Důsledkem intenzivního rozkvětu odvětví služeb je nedostatek pracovních sil, který je závažnější než kdy předtím. Míra nezaměstnanosti v roce 2011 klesla na 2,1 %, což je nejnižší stav za posledních deset let. Macao při uspokojování potřeb svého rostoucího hospodářství stále více spoléhalo na pracovníky a odborníky ze zahraničí. Počet pracovníků s bydlištěm v jiné zemi se oproti roku 2010, kdy činil 75 000, do konce roku 2011 zvýšil na 94 028, což odpovídá 28 % celkové pracovní síly. Podnikový sektor v zájmu zmírnění nedostatku nekvalifikovaných i kvalifikovaných pracovníků požaduje dynamičtější a flexibilnější režim importu pracovních sil.

Inflace výrazně vzrostla z 2,8 % v roce 2010 na 5,8 % v roce 2011. Vláda ZAO Macao pokračovala v úsilí o zlepšení životní úrovně a v boji s inflací a všem obyvatelům poskytovala různé zmírňující příspěvky a přímo vyplácenou hotovost. Toto opatření trvá od roku 2008.

Klíčovým úkolem je nadále diverzifikace hospodářství. Herní odvětví i nadále vzkvétalo a zůstalo hlavním sektorem zaměstnanosti: zaměstnává 21 % celkové pracovní síly Macaa. Daň z hazardních her v roce 2011 představovala 83,5 % daňových příjmů. V roce 2007 to bylo 72 %⁴. Určitého zlepšení bylo dosaženo také v jiných sektorech, jako je kongresové a výstavní odvětví (MICE: schůzky, incentivní akce, konference a výstavy), jakož i tvůrčí a kulturní odvětví. Většina snah o diverzifikaci hospodářství Macaa byla prováděna vládou, včetně organizace rozsáhlých veletrhů a fór. Hotely, restaurace a maloobchodní sektor si v loňském roce rovněž vedly dobře.

Jednou z hlavních priorit Macaa je regionální integrace. Macao dále podporuje integraci s regionem delty Perlové řeky a v rámci macajského fóra pro hospodářskou a obchodní spolupráci si buduje pozici mostu mezi Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi. Úloha Macaa byla zdůrazněna v příslušné kapitole čínského 12. pětiletého plánu. Čína se zavazuje, že bude Macao podporovat, aby se mohlo stát významným mezinárodním centrem cestovního ruchu a zábavy, platformou pro podnikání a obchod mezi Čínou a portugalsky mluvícími zeměmi. Čína rovněž podporuje umírněnou diverzifikaci macajského hospodářství. Rámcová dohoda o spolupráci uzavřená mezi provincií Guangdong a Macaem byla podepsána bezprostředně po zveřejnění 12. pětiletého plánu v březnu 2011. Tato dohoda má posílit sociálně ekonomickou

¹ Není-li uvedeno jinak, vychází veškeré ekonomické údaje o Macau z oficiálních statistik, které zveřejnil úřad pro statistiku a sčítání lidu vlády ZAO Macao.

² Zdroj: Inspekční a koordinační úřad pro herní průmysl vlády ZAO Macao.

³ Zdroj: Úřad pro využití půdy, veřejné práce a dopravu vlády ZAO Macao.

⁴ Zdroj: Úřad finančních služeb vlády ZAO Macao.

integraci Macaa a provincie Guangdong, usnadnit diverzifikaci macajského hospodářství a zlepšit provádění Dohody o užším ekonomickém partnerství (CEPA) s Čínou. Dodatek VIII Dohody o užším ekonomickém partnerství byl podepsán dne 14. prosince 2011.

Hengqin (nacházející se v Zhuhai, kontinentální Číně) je významným rozvojovým projektem mezi Macaem, obcí Zhuhai a provincií Guangdong podle Rámcové dohody o spolupráci mezi provincií Guangdong a Macaem. Hengqin je považován za vzorovou zónu pro nový způsob spolupráce mezi orgány provincie a ZAO Macao. Macao si v Hengqinu pronajalo pozemek o rozloze 1 km², který bude využívat macajská univerzita, a zbývajících 4 km² budou využívány rozvíjejícími se novými průmyslovými odvětvími. O tuto část Hengqinu projevil velký zájem evropský podnikatelský sektor. Pronajatá oblast bude podřízena soudní pravomoci Macaa a v současné době se připravuje podrobný plán. Vláda ZAO Macao v této rozšiřující oblasti ZAO vyloučila budování dalších kasin.

Macao dosáhlo značného pokroku v rozšiřování své sítě dohod o výměně informací pro daňové účely. V roce 2011 Macao uzavřelo osm dohod výměně daňových informací a jeden protokol k dohodě o dvojím zdanění, který stanoví výměnu informací s jeho obchodními partnery. Macao již dříve uzavřelo pět dohod o dvojím zdanění, takže nyní překročilo hranici 12 relevantních daňových dohod, které požaduje G-20 (6 z těchto dohod bylo uzavřeno s členskými státy). Úsilí Macaa o vytvoření dohod podle mezinárodně uznávaných norem bylo náležitě uznáno Globálním fórem pro transparentnost a výměnu informací OECD ve fázi I zprávy o srovnávacím hodnocení.

Pokud jde o obchod mezi EU a Macaem, bilaterální toky zboží se od roku 2008 obrátily a EU vyváží více do Macaa než naopak. Tento trend je důsledkem zmenšování výrobní základy Macaa a velké poptávky po dováženém zboží. V prvních devíti měsících roku 2011 vývoz EU do Macaa prudce stoupl: o 68 % na 247 milionů EUR, zatímco dovoz z Macaa činil 60 milionů EUR⁵. Evropská unie byla druhým největším dovozcem do Macaa po Číně: dovoz z EU v roce 2011 představoval 24 % celkového dovozu Macaa⁶. Pokud jde o investice, v Macau má sídlo 54 společností pocházejících z EU⁷; více než polovina z nich působila ve velkoobchodním i maloobchodním podnikání, zbytek byly finanční instituce a podniky činné v oblasti dopravy, komunikací a průmyslové výroby. Podnikatelské komory EU v Macau jsou také stále aktivnější.

SPOLUPRÁCE EU A MACAA

V průběhu roku 2011 se bilaterální vztahy a spolupráce mezi EU a Macaem rozvíjely na již existujících pevných základech. Posílená spolupráce EU a Macaa, včetně spolupráce v nových významných oblastech společného zájmu, je pro obě strany i nadále jedním z hlavních cílů. To znovu potvrdily konstruktivní rozhovory na výroční schůzi společného výboru EU-Macao konané dne 29. června 2011 v Macau.

Během této schůze se obě strany zabývaly nejnovějším vývojem svých vztahů, mimo jiné také v oblasti obchodu a investic. Obě strany zrekapitulovaly stávající spolupráci – včetně programu právní spolupráce a pokračujícího vzdělávacího programu pro macajské

⁵ Zdroj: Eurostat, údaje ke dni 12. ledna 2012.

⁶ Zdroj: Statistiky o vnějším obchodu statistického úřadu vlády ZAO Macao.

⁷ Zdroj: Statistiky o přímých investicích vypracované úřadem pro statistiku a sčítání lidu vlády ZAO Macao.

tlumočníky – a také různé činnosti probíhající v Macau v rámci programu Evropské unie pro obchodní informace pro Hongkong a Macao (EUBIP). Strany se vzájemně informovaly o situaci spolupráce v otázkách daní a o svých stanoviscích, pokud jde o možnosti posílení spolupráce v oblasti zdanění úspor.

Došlo také k plodné výměně názorů o dalších významných otázkách společného zájmu, mimo jiné o vzdělávání, kultuře, ochraně životního prostředí a také o ochotě tyto oblasti nahlížet jako prostor budoucí spolupráce. Evropská unie nabádala Macao, aby se připojilo k Dohodě Světové obchodní organizace o zadávání veřejných zakázek. Pokrok, jehož bylo dosaženo v těchto nových oblastech, odráží rozšiřující se bilaterální vztah mezi EU a Macaem.

Dne 29. června byla na okraj schůzky Společného výboru parafována horizontální dohoda o některých aspektech leteckých služeb mezi Macaem a Evropskou unií. Byly tak posíleny bilaterální vztahy v oblasti letecké dopravy.

Rozšířily se činnosti v rámci Programu Evropské unie pro obchodní informace pro Hongkong a Macao (EUBIP) spolufinancovaného Evropskou komisí a řízeného Evropskou obchodní komorou v Hongkongu. EUBIP i nadále úspěšně pomáhá zlepšovat pochopení mezi obchodními komunitami EU a Macaa. V roce 2011 byly prioritami řešení krize státního dluhu v Evropě, Dohoda o užším ekonomickém partnerství (CEPA), obchodní vztahy mezi EU a zbytkem Číny a také účast na dvou hlavních událostech roku konaných v Macau: mezinárodním veletrhu v Macau (MIF) a fóru pro mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí (MIECF). Společná účast EU, jejích členských států a evropských podniků v podobě společného pavilonu EU na těchto dvou akcích výrazně zlepšila viditelnost EU, návštěvníkům z Macaa a kontinentální Číny byla dobrou platformou pro navazování styků a podnikům z EU dala příležitost se představit. EUBIP získal velkou podporu a přilákal k účasti obchodní komory členských států EU v souvislosti s jejich působením v Macau. K lepšímu pochopení specifických obchodních záležitostí a zájmů by však přispěla aktivnější účast průmyslu Macaa v obchodních radách programu EUBIP různých průmyslových odvětví.

Evropská unie a její členské státy věnovaly Macau velké úsilí v oblasti veřejné diplomacie s cílem zintenzívnit vzájemné vazby, posílit styky mezi lidmi a podpořit spolupráci v oblasti vzdělávání v podobě výměn mezi fakultami a studenty, mimo jiné také prostřednictvím programu Erasmus Mundus. EU i nadále podporovala katedru Jeana Monneta na Univerzitě v Macau, která v průběhu roku uspořádala mnoho úspěšných konferencí Jeana Monneta. Mezikulturní dialog byl dále prohlouben pomocí společné výstavy fotografií evropských míst evropského dědictví UNESCO.

Koncem roku 2011 vydala EU výzvu k předkládání návrhů akademického programu EU v Macau, který bude probíhat v letech 2012–2015. Hlavním cílem je rozvoj činností v terénu, které zlepší viditelnost EU, a posílení akademické spolupráce s institucemi vysokoškolského vzdělávání, včetně podněcování akademických pracovníků a studentů k realizaci výzkumu a studií o otázkách souvisejících s EU.

Rok 2011 přinesl další spolupráci, jejímž cílem bylo zvýšit počet kvalifikovaných tlumočnicků, kteří by byli k dispozici macajským orgánům při uspokojování potřeb dvojazyčné čínsko-portugalské správy. Příprava tlumočnicků v rámci programu probíhá v Macau a v Bruselu a trvá pět měsíců.

Evropská unie bude dále pěstovat své vztahy se ZAO Macao, posilovat hospodářské a obchodní vazby, zlepšovat spolupráci s podniky a občanskou společností a podporovat

mobilitu a výměny s macajským lidem. Různé formy spolupráce a dialogu mezi EU a Macaem budou v roce 2012 pokračovat. Evropská unie očekává zvýšení intenzity zejména v oblasti kultury a na akademické úrovni.